

Dem / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Dem / hekaýa DEM

– Bilýäňizmi näme?!

Yssyja mäşewäňize gidiňsen-aý, baryňam! –

– Diýdi.

Içinden...

Ýa-da içinden diýýändirin öýdüp, özem duýman sypdyrdy goýberdi.

Daşyndan...

Hälden bäre biri-birine gezek bermän gohlaşyp, her haýsy öz gaýgysyny onuň depesinden eňterip, töwereğine egele bolup oturanlar, oslagsyzlykdan ýaňa aňk-taňk boldular galaýdylar.

Ine, ulagyny bejertmek üçin pul sorap, beýnisini syhalap oturan uly ogly agzyny öweldip otыр.

Onuň gapdalynda deň-duşlarynyň oturyşyga gitmek üçin pul goşýandyklary hakda myňňyldap, hiç zat dilemese-de ýüzüni diländen beter edip, ortanjysy sortdurylyp otыр.

Hepdäň dowamynda ýekeje dynç günü ine-gana ýazylyp-ýaýramaga goýman hemme meselesini hut şu güne toplam goýýan keywanysam bar, olaň ýanynda.

Özem ertirden bäre tükezzibanyňa tutduryp oturan, jan ýalyjak bajysynyň “gyzçykdaysyna” ýagşyja «saçak» etmelidikleri hakyndaky gepini terslin-oňlyn ýanjamasyny tapba kesäkge, dodaklaryny gülkünç münküldedýär.

Baldyzynyň üsti bilen körpe agtyga gury süýt satyn almalydygy barada ýaşmak astyndan otagy dolduryp çawuş çakýan gelnem, onuň içinden hüňürdändirin öýdüp daşyndan sypdyryp goýberen jümlesinden soň, tapbat lam-jim bolupdyr.

Jorasynyň toýuna täze köýnekli gidesi gelýändigini aýdasy gelip, hälden bäre dili gijeýän araçy baldyzam, ýürejiginde besleýän arzuwynyň aýan edilmek nesibesiniň bu güne ýazylmandygyna düşünyändigigi üçinmi nämemi hemmelere mese-mälim ýüzüni turşudýar.

Gapdala oklanan eltelefonam akly gözünde, ertirden bäri jynlana dönüp, üznüksiz jyrlap duranam bolsa, şu wagt-a, burny deşilen mysaly, ses-selemsiz ýatyr.

Irdenki ýaly, çagalyk dostlarynyň birem jaň etmeýär, mekdebi tamamlanlarynyň otuz ýyllygyny bellemek üçrib pul goşýandyklaryny buşlap...

Guşlukdaky ýaly, talyplyk hemdemem habarlaşmaýar, erte-birigün okuwy gutaranlarynyň çäryeklik senesini bellemek üçrib pelançadan ýygnamalydygy hakynda hoşhabary ýetirip...

Günorta naharyny ýaňybir öňüne alanda telefony jyrladan işdeşem aýlamaýar, ertir başlygyň doglan gününe sowgat almalydyklaryny ilgezik hoşmeýillilik bilen ýatladyp...

Hezillik!

Dym-dyrslyk.

Ol maşgala bolup oturylan otagyň içini gaplan ümsümlige, biygtyýaram bolsa özüniň günäkärdigi üçin, birbada müýnürgejek boldy.

Birdenem, halys degnasyna deglen adamyň bolşy – girre gahary geldi.

Ýagyr eşege dönen özüne.

Hamana, hemmeje zat ýekeje özüne gerek ýaly, gije-gündiz diýmän, bir-ä depesi, birem dabany ýere degip, etek alty ýeň ýedi şapadaňlap ýörşüne...

Töwereginde ýaşaýan adam ähliniňem islendik zat üçin öz ýakasyndan ebşitläp tutjak bolup ýatyşyna...

Dogrudanam, näme-aý?!

Galan barça kişi ak patyşaň agtygy-da, oň täk özi gyzan bazar mugtuň bäri ýany bahadan satylan betnyşan gyrnakdan bolanmy?!

Ol dem salymda ganguýma gyžaran gözlerini töweregindäkilere aýlady-da, howurly dem aldy:

– Owf!

Soňam ýene-de bolanja erkini jemläp, özüne basalyk berdimi nämemi, gözlerini ýumdy. Birsalym uludan demini alyp, şol bolşundan üýtgemän oturdy. Soňam:

– Dem beriň, dem! – diýip, düşnüksiz hüňürdäbem, ýerinden turdy.

Dogrudanam, hatda özi üçin-de duýdansyz ýarylandan soň, näme

etmeli?

“Halys göwnümi gemirdiler” bahanasy bilen “degene gözüm menden däl” edip, çar ýanyna gazap gatyşykly poh syçradyplar, agzyndan ot sowruplar jabjynmalymy?

Ýa-da hemişeki edişi ýaly ýene-de bir ýola özgelere däl-de özüne agram salyp, gaharyny ýuwdakga dymyp oňaýsa dogry bolarmy?

Ýeri, owalybeletde boluşlary şeýle bolsa, üstlerine partlap ýataryň ýaly, bularda nä günä bar diýsene?! Zanny-ýasawlary şu tek bolsa, olaram kimdir birine garzynman oňup bilmeseler nätsinler?! Hä?!

Äý-ý-ý...

Bolýa-da...

Diýip, ol hyýalynda elini silkdi-de, näme üçindir ala-böle aşhana yöneldi.

Baş-on ädim ädip bosagadan ätleýänçä-de, nijeme günler bári garjaşyk kellesinde täsin isleg döredi.

Ol aşhana girenden soň, kalam agyz geplemän, ýahdanydyr-tekjeleri açyşdyryp, elýeterine gerek-ýarak zatlaryny üýşürmäge başlady.

Ýumurtga.

Mesge.

Kakadylan şöhlät.

Peýnir.

Pomidor.

Duz, gyzyl burç.

Buhanka çörek.

Pyçak, çemçe, ýalpak tabak, aştagta, saç.

Onuň elleri, edil, munuň ýaly işi günde-günaşa münlerçe gezek gaýryp-goparyp ýören dek, beýnisine dahylsyz, her bir hereketini öz-özlerinden edişdirýärdiler.

Ol saýy plitanyň gözünde goýdy-da, mesgäniň kagyzyny açyp, ýarysyny içine oklady. Plitanyň düwmesini “jykgyldadyp”, gazy otlady.

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok.

Aşhanaň işigidir-penjiresinden onuň gözüne ilmejek bolup, keýwanysydyr-çagalary yşyklaşýarlar...

Owarrama!

Onuň elleri, misli ussat aşpeziňki deýin ezberlik bilen üç sany ýumurtgany ýalpak tabaga yzly-yzyna çakýarlar.

Üstüne bir çümmük duz.

Iki çümmük gyzyl burç.

Ol demir çemçäni alýar-da, sarysyny-agyny garyp bulaşdyrýar.

Soň çöregi aştagtanyň üstünde goýýar-da, ony ilkä dörtburç böleklere bölýär. Soňra olaram üçburçja kesýär.

Oňa çenli mesge özüniň gaýym erändigini habar berip, saç içre “jyzyrdap” ugraýar.

Ol çörek böleklerini ýumurtga suwuklygyna batyrýar-da, olary saja örýär.

Soňam derrew pomidory, peýniri, şöhlady ýukajyk böleklere bölüşdirýär.

Ýaga bişen çöregiňdir-ýumurtganyň işdäni gyjyklaýan ysy çar ýana ýaýraýar.

Ol saýyň syrçasyny çyzmazlyk üçin agaç kepgirçäni alýar-da, çörek bölejiklerini galdyryp görýär.

Gyzarypdyr.

Beýlesine öwürýär.

Soňam bölejikleriň üstüne ilki şöhlat, soňra pomidor, iň soňunda-da peýnir bölejigini goýýar-da, saýyň gapagyny ýapýar.

Gözlerini ýumup, içinden otuza çenli sanap durýar.

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok...

Gözünü açýar-da, saýyň aşagyny öçürýär. Tekjeden, gabarasy, çaklaňja mejimä ýakyn, arassaja gap çykarýar-da, çörek bölejiklerini oňa düzýär. Gaby elinde saklap, aşak oturýar. Bu öýüň endigi, bir burçda hemişe demlengi termos dur. Öňüne çekýär. Oturan ýerinden gaňrylman, elini uzadyp, gapýuwaryň ýanynda müdimi desbi-dähil goýlan bulgurlaryň arasyndan sermenip, özüniňkini tapýar-da, alýar. Çay guýunýar. Bulgurdan göterilýän çäýyň göze görünmeýän bugy bilen garyşan öňündäki tagamyň ysny işdämenlik bilen kükregine dartýar. Agzynyň

sülekeyden dolýandygyny duýubam, elin taýýarlanan tagamyna elini uzadýar. Birdenem...

Bir zat ýadyna düşýär.

– Geliň-haw, iýseňiz! Körpänem çagyryň! Ýogsa, daşarda çarp urup ýörşüne, aýygan-suwsannam bilmän, surnugyp gidendir-ow, onyňyz!-diýip, içki otaglara tarap zowladyp goýberýär...

Kelle boş.

Göwün asuda.

Ýürekde galagopluk ýok...

Hemme zat şeýle aňsat bolaýsa... Hekaýalar